

Perhetutkimus työkyvyttömyyttä ja syrjäytymistä ennustavista tekijöistä

- 26 000 työikäisen, heidän 10 000 puolisonsa ja heidän 8 000 aikuisen lapsensa seurantatutkimus

Vastuututkija

Professori Markku Koskenvuo, Helsingin yliopiston kansanterveystieteen osasto, Hjelt-instituutti.

Tutkimuksen tausta

Alkuperäinen, vuonna 1998 luotu aineisto käsitti noin 26 000 satunnaisesti valittua työikäistä suomalaista, jotka olivat syntyneet vuosina 1944-1948, 1954-1958, 1964-1968 ja 1974-1978.

Heille suoritettiin vuonna 1998 ja 2003 kyselyt, jotka Suomen Akatemia rahoitti. Tutkittavien terveyttä on seurattu seuraavista valtakunnallisista tietolähteistä: kuolintodistukset, sairaalakäynnit, syövän ilmaantuvuus, työkyvyttömyyseläkkeet ja KELA:n lääkeresepit. Tällöin tutkimuksessa pyrittiin selvittämään psykososiaalisten tekijöiden vaikutusta ja liittymistä terveystietäytymiseen ja terveyteen sekä tarkentamaan, millä mekanismeilla psykososiaaliset tekijät ennustavat sairastuvuutta ja kuolleisuutta (keskeisinä päätetapahtumina varhaiseläkkeet, itsemurhat, tapaturmaiset kuolemat ja sydäninfarktit).

Tutkimuksen tarkoitus

KELA:n rahoittaman tutkimuksen erityisenä tarkoituksena on selvittää työkyvyttömyyttä, kuntoutuksen taustatekijöitä, kuntoutuksen tarvetta ja kuntoutuksen kohdentumista sekä, miten perheeseen liittyvät tekijät vaikuttavat kuntoutuksen osatekijöihin. Tämän vuoksi aikaisempaa tutkimusta on laajennettu aviopuolisoihin ja aikuiseen lapseen.

Nyt luotu perheaineisto tekee mahdolliseksi jatkossa analysoida kuntoutusta hyödyntäen aineistoa, joka käsittää perusjoukosta kolme mittausta (1998, 2003 ja 2012) sekä perusjoukon aviopuolisot ja aikuisen lapsen (2012).

Tutkimusaineisto, joka täydentyi 2012

Alkuperäisestä vuoden 1998 aineistoa täydennettiin seuraavasti:

- kysely lähetettiin alkuperäiseen vuoden 1998 kyselyyn vastanneille (noin 22 000 elossa ja seurantaan luvan antaneita).
- kysely lähetettiin em. henkilöiden aviopuolisoille (noin 10.000), *jotka asuivat samassa osoitteessa vuonna 2012.*
- kysely lähetettiin edellisen kohdan avioparien vanhimmalle aikuiselle lapselle (noin 8.000).
- kysely lähetettiin 12000 satunnaisesti valitulle suomalaiselle, jotka olivat syntyneet vuosina 1984-1988.

Ensimmäisen postituksen ja ensimmäisen uusintakyselyn jälkeen palautusprosentti oli selvästi alle 50 %. Tämän vuoksi tehtiin toinen uusintakysely. Yhteensä palautettuja kyselyitä saatiin noin 25 000.

Apurahan käyttö

KELA:n myöntämä apuraha oli yhteensä 478 400 euroa. Apuraha käytettiin kokonaisuudessa postikyselyn toteuttamiseen ja siihen liittyviin toimiin, johon kuului puolipäiväisen atk-suunnittelijan palkkaus vuosina 2011-2013. Tutkimuksen alkua viivästyi vaalien vuoksi niin, että VRK ehti toimittaa tutkittavien osoitetiedot vasta vuoden 2011 lopussa.

Tutkimuksen jatko

Kuntoutukseen ja työkyvyttömyyseläkkeisiin liittyviä tekijöitä on tarkoitus selvittää jatkossa hyödyntäen muodostunutta perhetiedostoa, jossa yhdistettynä ovat kyselylomakkeiden tiedot (terveyden riskitekijät, tiedot kuntoutuksesta ja koetusta kuntoutustarpeesta sekä tiedot terveystalveluiden käytöstä), eläkerekisterien tiedot, kuntoutusrekisterien tiedot sekä sairaalarekisterin tiedot. Päämääränä on selvittää kuntoutuksen toteutumista ja kohdentumista sekä myöhemmin jatkaa seurantaa vuoden 2012 kyselyn jälkeen. Perusraportin kuntoutustarpeesta ja toteutumisesta on tarkoitus valmistua vuoden 2013 loppuun mennessä.

Espoossa 24.06.2013

Markku Koskenvuo, prof. emeritus